

Bruxelles, 5 mai 2022
(OR. en)

8781/22

COH 36
ENV 395
COMPET 293
SAN 245
EDUC 143
EMPL 155
RECH 218
TRANS 264
AGRI 174
POLCOM 28
RELEX 586
POSEIDOM 1
POSEICAN 1
POSEIMA 1

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	5 mai 2022
Destinatar:	Secretariatul General al Consiliului
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 198 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Punerea oamenilor pe primul loc, asigurarea creșterii durabile și favorabile incluziunii, deblocarea potențialului regiunilor ultraperiferice ale UE

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 198 final.

Anexă: COM(2022) 198 final

Strasbourg, 3.5.2022
COM(2022) 198 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Punerea oamenilor pe primul loc, asigurarea creșterii durabile și favorabile incluziunii,
deblocarea potențialului regiunilor ultraperiferice ale UE**

{SWD(2022) 133 final} - {SWD(2022) 134 final}

INTRODUCERE

Cinci milioane de cetățeni ai UE trăiesc în părțile cele mai îndepărtate ale Uniunii, regiunile ultraperiferice: Guadelupa, Guyana Franceză, Martinica, Mayotte, Réunion și Saint-Martin (Franța); Insulele Azore și Madeira (Portugalia) și Insulele Canare (Spania). Acestea fac parte integrantă din UE și sunt situate strategic în Oceanul Atlantic, în bazinul Caraibilor, în America de Sud și în Oceanul Indian.

Regiunile ultraperiferice reprezintă atuuri majore: o populație tânără, zone economice maritime extinse, biodiversitate unică, surse bogate de energie regenerabilă, amplasare și climă adecvate pentru științele spațiale, activități astrofizice, precum și infrastructuri spațiale importante. Creșterea PIB real pe cap de locuitor în unele dintre aceste regiuni a depășit media UE¹. Prin urmare, cu strategii de dezvoltare, reforme și investiții adecvate, decalajul față de restul UE poate fi redus în viitor. În plus, aceste regiuni reprezintă avanposturi ale Uniunii Europene în întreaga lume, cu un potențial de consolidare a cooperării și a relațiilor cu țările și teritoriile învecinate.

Totodată, regiunile ultraperiferice se confruntă cu constrângeri permanente în ceea ce privește dezvoltarea lor, recunoscute la articolul 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Tratatul prevede măsuri specifice de sprijin pentru regiunile ultraperiferice, inclusiv aplicarea adaptată a legislației UE în aceste regiuni și accesul la programele UE.

Deși aceste regiuni sunt foarte diferite unele de celelalte, ele au în comun anumite particularități, cum ar fi depărtarea, insularitatea², suprafața în general redusă, vulnerabilitatea la schimbările climatice, economiile dependente de câteva sectoare, cu niveluri ridicate ale șomajului și ale produsului intern brut (PIB) semnificativ mai scăzute decât mediile la nivelul UE și național³. Mayotte are cel mai mic PIB pe cap de locuitor din UE (30 %) și cel mai ridicat nivel al șomajului (27,8 %) ⁴. Mai multe dintre aceste regiuni au înregistrat o lipsă de convergență cu restul UE⁵ în ultimele două decenii și sunt în prezent deosebit de expuse la combinația dintre prețurile ridicate la energie și criza alimentară iminentă cauzată de invadarea Ucrainei de către Rusia.

Pentru a-și atinge potențialul, unele regiuni ultraperiferice încă trebuie să abordeze nevoile de bază esențiale pentru calitatea vieții și pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite⁶, cum ar fi accesul la apă, educație, îngrijiri de sănătate sau transport. Factorii demografici vor juca, de asemenea, un rol esențial, întrucât se preconizează triplarea populației în Mayotte și dublarea ei în Guyana Franceză până în 2100, aceste nevoi vor crește în consecință⁷. Unele regiuni, precum Insulele Canare, Guyana Franceză, Mayotte și Saint-Martin, sunt, de asemenea, supuse unei presiuni considerabile ca urmare a migrației ilegale. Pe

---

¹ Calculele REGIO privind creșterea PIB real pe cap de locuitor în perioada 2000-2019, Guadelupa, Martinica, Réunion, Mayotte și Insulele Azore au consemnat o majorare a PIB real pe cap de locuitor care depășește media UE de 1,2 % ([Raportul privind coeziunea 2022, ec.europa.eu se adăuga link la raport](#)).

² Toate regiunile ultraperiferice sunt insule sau arhipelaguri, cu excepția Guyanei Franceze, situată în America Latină.

³ Eurostat, cod: [nama_10r2gdp](#), în 2020, PIB în paritatea puterii de cumpărare comparativ cu media UE a variat între 30 % și 76 % din media UE în Mayotte (cea mai scăzută din UE). În perioada 2010-2020, comparativ cu media UE, PIB a scăzut în Insulele Canare de la 83 % la 62 %; în Azore, de la 75 % la 67 % și în Madeira de la 81 % la 69 %.

⁴ Eurostat, cod: [LFST_R_LFU3RT](#), în plus, unele dintre cele mai ridicate rate ale șomajului în rândul tinerilor se înregistrează în Guadelupa (41,5 %), Mayotte (55,4 %) și Martinica (38,3 %).

⁵ Cod Eurostat: [nama_10r_2gdp](#), comparație între PIB din 2000 și din 2020.

⁶ În special obiectivele „fără sărăcie”, „stare bună de sănătate și bunăstare”, „educație de calitate”, „egalitate de gen”, „apă curată și salubritate”, „energie accesibilă ca preț și curată”, „condiții de muncă decente și creștere economică”, „reducerea inegalităților”, „politici climatice”.

⁷ Eurostat, cod: [proj_19rp3](#), populația din Mayotte urmează să crească de la 279 000 în 2020 la 782 000 în 2100; Populația din Guyana urmează să crească de la 289 000 în 2020 la 591 000 în 2100.

de altă parte, în aceeași perioadă, se preconizează că populația va scădea considerabil în alte regiuni ultraperiferice⁸ din cauza emigrării tinerilor în căutarea de oportunități.

Prezenta comunicare ilustrează prioritățile acțiunii UE cu și pentru aceste regiuni. În urma crizei provocate de pandemia de COVID-19, scopul său este de a plasa oamenii din aceste regiuni mai întâi pe calea redresării și creșterii durabile. Acestea trebuie să fie ancorate în tranziția verde și digitală ca vectori ai unei transformări societale bazate pe coeziune, reziliență și favorabile incluziunii, ai diversificării economice și ai creării de locuri de muncă, răspunzând nevoilor oamenilor. Comunicarea se bazează pe punerea în aplicare a parteneriatului strategic din 2017 cu aceste regiuni⁹, prezentat într-un raport din 2020 către Parlamentul European și Consiliu¹⁰.

Particularitățile regiunilor ultraperiferice sunt luate în considerare în legislația, fondurile și programele UE specifice. Comisia se angajează să continue integrarea particularităților acestor regiuni în legislația și politicile UE, pentru a stimula dezvoltarea acestora prin intermediul unor abordări adaptate și bazate pe realitatea zonei. Această comunicare prezintă inițiativele propuse ale Comisiei, care completează și sprijină acțiunile regionale și naționale. Comisia, în special, va consolida dialogul cu aceste regiuni, va oferi sprijin adaptat și va contribui la îmbunătățirea capacității administrative, astfel încât să beneficieze pe deplin de politicile UE și să profite de potențialul lor.

Deși UE joacă un rol esențial în valorificarea potențialului de creștere al regiunilor ultraperiferice, bunăstarea și dezvoltarea acestora se bazează în mod fundamental pe alegerile și acțiunile regiunilor și ale statelor membre de care aparțin. Acestora le revine sarcina de a elabora și de a pune în aplicare strategii de dezvoltare adaptate fiecărei regiuni, stabilind prioritățile adecvate și utilizând pe deplin posibilitățile de finanțare oferite de instrumentele europene. Astfel de strategii trebuie să anticipeze și să răspundă nevoilor cetățenilor, să abordeze barierele din calea creșterii, să exploateze activele, să diversifice economia, să sporească autonomia, să diversifice legăturile comerciale, să dezvolte competențe și să genereze locuri de muncă.

Prin urmare, stabilind o serie de inițiative ce urmează a fi elaborate la nivelul UE, comunicarea încurajează acțiunile întreprinse de aceste regiuni și de statele membre de care aparțin, de exemplu pentru a aborda particularitățile lor în politici și instrumente transversale, printre care Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)¹¹ și fondurile politicii de coeziune¹², precum și în instrumente orizontale, de exemplu Instrumentul de sprijin tehnic (IST)¹³. Comunicarea propune, de asemenea, să se acorde o atenție deosebită acestor regiuni în cadrul acțiunilor relevante pentru îndeplinirea obiectivelor la nivelul UE, de exemplu în cadrul Pilonului european al drepturilor sociale¹⁴ și al politicilor climatice.

Prezenta comunicare ține seama de contribuțiile obținute din consultarea publică organizată în perioada iulie-noiembrie 2021¹⁵, din patru reuniuni specifice cu regiunile ultraperiferice și statele membre de care aparțin, din reuniunile bilaterale cu administrațiile regiunilor ultraperiferice, din declarația adoptată în cadrul Conferinței președinților regiunilor ultraperiferice (CPRUP) din

---

⁸ Eurostat, cod: [proi_19rp3](#), Madeira, Azore, Martinica și Guadelupa.

⁹ COM(2017) 623 final.

¹⁰ COM(2020) 104 final.

¹¹ [Mecanismul de redresare și reziliență \(ec.europa.eu\)](#); Regulamentul (UE) 2021/241.

¹² Regulamentul (UE) 2021/1058; Regulamentul (UE) 2021/1057.

¹³ Regulamentul (UE) 2021/240.

¹⁴ [Pilonul european al drepturilor sociale \(ec.europa.eu\)](#).

¹⁵ [Regiunile ultraperiferice – actualizarea parteneriatului strategic al Comisiei cu aceste regiuni \(ec.europa.eu\)](#).

noiembrie 2021¹⁶, din documentul de poziție comun al statelor membre și regiunilor ultraperiferice din ianuarie 2022¹⁷, dintr-o rezoluție¹⁸ a Parlamentului European, dintr-un studiu privind impactul pandemiei în aceste regiuni¹⁹, precum și din avizele Comitetului Regiunilor (CoR) și Comitetului Economic și Social European (CESE)²⁰. Comunicarea se bazează, de asemenea, pe propunerile care decurg din Conferința privind viitorul Europei.

1. PANDEMIA DE COVID-19 ȘI RĂSPUNSUL ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ

Regiunile ultraperiferice au fost afectate în mod deosebit de criza provocată de pandemia de COVID-19. În Insulele Canare, șomajul în rândul tinerilor a crescut brusc de la 35,4 % în 2019 la 57,7 % în 2020²¹. În Saint-Martin, numărul persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă a crescut cu peste 16 % până la sfârșitul anului 2020, comparativ cu anul precedent. Între 2019 și 2020, PIB a scăzut cu 11 % în Insulele Canare și cu 7 % în Madeira, comparativ cu o scădere de 7 % în Spania și de 3 % în Portugalia²². Regiunile ultraperiferice au fost, de asemenea, afectate de perturbări ale lanțului de aprovizionare. În acest context, în cadrul semestrului european din 2020, statele membre relevante au fost încurajate să continue politicile specifice în aceste regiuni pentru a reduce riscul de adâncire a disparităților²³.

Comisia a instituit măsuri pentru a contribui la atenuarea impactului pandemiei. Inițiativele pentru investiții ca reacție la coronavirus CRII și CRII+²⁴ au canalizat fondurile politicii de coeziune pentru a sprijini sectorul sănătății, ocuparea forței de muncă, munca la distanță și școlarizarea la distanță. Cadrul temporar privind ajutoarele de stat în contextul COVID-19²⁵ a permis luarea de măsuri care să sprijine întreprinderile (în speciale pe cele mici și mijlocii) și să se mențină nivelul de ocupare a forței de muncă în regiunile ultraperiferice, unele fiind cofinanțate prin Asistența de redresare pentru coeziune (REACT-EU)²⁶. De exemplu, Comisia a autorizat peste 20 de scheme de ajutor pentru protejarea locurilor de muncă și a întreprinderilor din Azore și Madeira. În plus, REACT-EU prevede o sumă alocată de 146 de milioane EUR pentru regiunile ultraperiferice, în plus față de o cotă din pachetul financiar al statelor membre de care aparțin. De exemplu, aproape o treime din pachetul financiar REACT-EU al Franței a fost alocată regiunilor sale ultraperiferice (1,2 miliarde EUR din 3,9 miliarde EUR) pentru a sprijini tranziția verde și digitală (de exemplu, Wi-Fi în Guadelupa) și infrastructura (de exemplu, școli noi în Guyana Franceză). Ca element central al instrumentului NextGenerationEU²⁷, MRR

¹⁶ CPRUP – *Conférence des Présidents des Régions ultrapériphériques*, [Declarația CPRUP din noiembrie 2021 \(ec.europa.eu\)](#); [Anexă la declarația CPRUP \(ec.europa.eu\)](#).

¹⁷ [Document de poziție comun al statelor membre și al regiunilor ultraperiferice din ianuarie 2022 \(outr-mer.gouv.fr\)](#).

¹⁸ Rezoluția Parlamentului European [2020/2120(INI)].

¹⁹ [Studiu privind impactul COVID-19 asupra regiunilor ultraperiferice – Raport final, octombrie 2021](#).

²⁰ avizul CDR 3319/2020 al CoR; Avizul ECO/567 al CESE.

²¹ Cifrele se referă la o comparație între T4 2019 și T4 2020.

²² Cod Eurostat: [nama_10r_2gdp](#). Standardul puterii de cumpărare (SPC) pe cap de locuitor în % din media UE-27 (din 2020).

²³ Recomandări ale Consiliului: Programele naționale de reformă pentru 2020 ale Franței (8429/20), Spaniei (8428/20) și Portugaliei (8441/20).

²⁴ Regulamentul (UE) 2020/460; Regulamentul (UE) 2020/558.

²⁵ [Politica în domeniul concurenței – Cadrul temporar privind ajutoarele de stat în contextul COVID-19\(ec.europa.eu\)](#); Comunicarea Comisiei „Cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19” (JO C 91I, 20.3.2020, p. 1), astfel cum a fost modificată prin Comunicările Comisiei C(2020) 2215 (JO C 112I, 4.4.2020, p. 1), C(2020) 3156 (JO C 164, 13.5.2020, p. 3), C(2020) 4509 (JO C 218, 2.7.2020, p. 3), C(2020) 7127 (JO C 340I, 13.10.2020, p. 1), C(2021) 564 (JO C 34, 1.2.2021, p. 6) și C(2021) 8442 (JO C 473, 24.11.2021, p. 1).

²⁶ Regulamentul (UE) 2020/2221.

²⁷ Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului.

urmărește să sporească reziliența statelor membre și să sprijine tranziția verde și digitală. Planurile naționale de redresare și reziliență (PNRR) relevante includ investiții în regiunile lor ultraperiferice în bandă largă, energie curată și transport, renovarea clădirilor, accesul la piața muncii, educație și formare, digitalizare, locuințe sociale, adaptarea la schimbările climatice, precum și prevenirea dezastrelor și reziliență. Planul portughez alocă în mod specific finanțare pentru tranziția climatică și digitală în Azore și Madeira.

În 2019, proporția persoanelor expuse riscului de sărăcie a fost de 28,5 % în Insulele Canare, de 31,8 % în Azore și de 27,8 % în Madeira, cu mult peste mediile UE și naționale³⁰. Rata sărăciei în Guadelupa (34 %) este mai mult decât dublă față de cea din Franța continentală (14 %)³¹. În comunitățile rurale din Réunion, una din două persoane trăiește sub pragul sărăciei³². Copiii și alte grupuri vulnerabile, cum ar fi persoanele în vârstă, sunt expuse unui risc mai mare de sărăcie. De exemplu, în 2017, 8 din 10 copii din Mayotte și 6 din 10 din Guyana Franceză locuiau într-o gospodărie expusă riscului de sărăcie³³.

În plus, disparitatea de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă este mult mai mare în regiunile ultraperiferice decât media din UE și este deosebit de pronunțată în Mayotte, unde procentul femeilor încadrate în muncă este egal cu aproximativ jumătate din cel al bărbaților (23,9 % și, respectiv, 41,9 %³⁴). Nivelul șomajului în rândul femeilor este mai ridicat decât în rândul bărbaților în toate regiunile ultraperiferice, cu excepția Réunion³⁵. Promovarea participării femeilor pe piața forței de muncă poate majora ratele de ocupare a forței de muncă, contribuind astfel la obiectivul privind ocuparea forței de muncă în procent de 78 % până în 2030 prevăzut în pilonul european. Acest lucru necesită măsuri adecvate de asigurare a echilibrului dintre viața profesională și cea privată, precum și o educație și îngrijire timpurie și o îngrijire pe termen lung de bună calitate.

În acest context, sunt esențiale acțiunile care vizează eliminarea disparităților de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, îngrijirea, remunerarea și procesul decizional, precum și eradicarea violenței bazate pe gen³⁶, astfel cum au fost identificate în strategia UE privind egalitatea de gen³⁷. Strategia UE privind drepturile copilului³⁸ și Garanția europeană pentru copii³⁹ pot servi, de asemenea, drept foi de parcurs pentru inițiativele menite să protejeze copiii din regiunile ultraperiferice și să îi ajute să își exercite drepturile. Fondurile politicii de coeziune a UE – inclusiv Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul social european Plus (FSE+) – pot contribui la atingerea acestor obiective. De exemplu, în perioada 2014-2020, FEDR a furnizat 82 de milioane EUR pentru a sprijini infrastructura serviciilor de îngrijire pentru copii și a structurilor sociale în Madeira și Azore. Investițiile FSE+ în regiunile ultraperiferice pot contribui la combaterea sărăciei și a excluziunii sociale și pot oferi ajutor alimentar și material celor mai defavorizate persoane.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să stabilească ținte pentru punerea în aplicare a **Pilonului european al drepturilor sociale** în regiunile ultraperiferice, contribuind la îndeplinirea obiectivelor sale globale; să se asigure că măsurile luate în acest context abordează provocările specifice cu care se confruntă aceste regiuni; să utilizeze integral FEDR și FSE+, inclusiv alocarea suplimentară specifică pentru regiunile ultraperiferice, pentru a aborda obiectivele, țintele și acțiunile pilonului;
- să elaboreze măsuri de **reducere a sărăciei** în aceste regiuni în cadrul politicilor naționale, punând accentul pe grupurile vulnerabile, inclusiv pe persoanele în vârstă; să evalueze

³⁰ Eurostat, cod: [ilc_peps11](#), medii: Portugalia 17,2 și Spania 20,7.

³¹ INSEE *Analyses Guadeloupe No 43*, 2020.

³² INSEE *Niveaux de vie et pauvreté à La Réunion en 2017 No 169*, 2020.

³³ INSEE *Première No 1804*, 2020.

³⁴ Eurostat, cod: [LFST_R_LFE2EMPRTN](#).

³⁵ Eurostat, cod: [LFST_R_LFU3RT](#), 2020.

³⁶ COM(2022) 105 final.

³⁷ COM(2020) 152 final.

³⁸ COM(2021) 142 final.

³⁹ Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului.

impactul reformelor asupra sărăciei și inegalităților;

- să acorde o atenție deosebită particularităților regiunilor ultraperiferice în punerea în aplicare a **Garanției pentru tineret și a Garanției pentru copii** în aceste regiuni, în special a planurilor de acțiune ale Garanției europene pentru copii;
- să utilizeze fondurile naționale și fondurile UE, în special FSE+, pentru a sprijini persoanele expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, participarea echilibrată din punctul de vedere al genului pe piața forței de muncă, accesul la locuri de muncă pentru persoanele cu handicap, promovând incluziunea socială a acestora, condiții de muncă egale și protecția victimelor violenței.

Comisia:

- va sprijini regiunile ultraperiferice în punerea în aplicare a **Pilonului european al drepturilor sociale**; va reflecta particularitățile acestora în inițiativele din cadrul planului său de acțiune; va monitoriza punerea în aplicare prin intermediul procesului semestrului; va sprijini discuții la nivel înalt privind punerea în aplicare în aceste regiuni;
- va evalua dimensiunea regiunilor ultraperiferice în planurile de acțiune naționale care pun în aplicare **Garanzia europeană pentru copii**, cu scopul de a se asigura că, în aceste regiuni, copiii se bucură de aceleași oportunități precum în alte părți ale UE, și va sprijini schimbul de bune practici;
- va monitoriza acțiunile acestor regiuni referitoare la **reducerea sărăciei**, integrare și egalitate, precum și la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor⁴⁰;
- va sprijini, prin FSE+, acțiunile de reducere a excluziunii sociale; va monitoriza punerea în aplicare a strategiilor de incluziune socială (de exemplu, accesul la serviciile esențiale);
- va sprijini participarea regiunilor ultraperiferice la rețeaua europeană a regiunilor economiei sociale și la sistemul european de misiuni ale economiei sociale.

Accesul la locuințe adecvate, apă, internet și servicii energetice și de transport accesibile financiar

În unele regiuni ultraperiferice, multe persoane nu beneficiază de condiții de viață adecvate și de acces la servicii de bază. 53 % dintre locuitorii Guyanei Franceze locuiesc în locuințe supraaglomerate (8 % în Franța continentală), iar 56 % dintre reședințele din Mayotte sunt supraaglomerate⁴¹. Accesul la apă este insuficient în unele regiuni: în Mayotte, o treime din gospodăriile nu au acces la apă curentă⁴²; în Guyana Franceză, peste 30 % din populație nu are acces la apă caldă⁴³; în Guadelupa, oamenii nu au acces continuu la apă din cauza scurgerilor din rețeaua de distribuție⁴⁴. Prețurile ridicate la energie, accentuate de invadarea Ucrainei de către Rusia, riscă să facă energia electrică inaccesibilă pentru multe persoane. Lipsa transportului public afectează accesul la servicii, educație și oportunități de angajare.

⁴⁰ COM(2022) 105 final.

⁴¹ [France Info pe baza datelor INSEE.](#)

⁴² INSEE *Analyses Mayotte No 18*, 2019.

⁴³ INSEE *Dossier Guyane No 10*, 2020.

⁴⁴ În 2019, rata medie a pierderilor de apă din cauza problemelor de infrastructură a fost de 63 % în Guadelupa. 2/3 din instalațiile de tratare a apei nu se află într-o stare satisfăcătoare. [Eau et assainissement - Rapport chiffres clés \(guadeloupe.developpement-durable.gouv.fr\).](#)

Fondurile politicii de coeziune joacă un rol important în satisfacerea unora dintre aceste nevoi de bază. De exemplu, în perioada 2014-2020, FEDR și Fondul de coeziune (FC)⁴⁵ au sprijinit infrastructura urbană durabilă de transport, apă și energie în Madeira și Azore cu 116 milioane EUR. Planurile naționale de redresare și reziliență din Portugalia și Franța prevăd investiții în locuințe sociale. Abordarea nevoilor de bază ale oamenilor necesită investiții naționale semnificative în infrastructură, completate cu fonduri ale UE. Acest lucru trebuie să se reflecte în programarea fondurilor UE și în cererile de finanțare în cadrul programelor UE, cum ar fi Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)⁴⁶.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să asigure accesul la locuințe, apă, electricitate, transport și internet adecvate și la prețuri accesibile; să exploreze sinergiile dintre bugetele naționale și fondurile și instrumentele UE, inclusiv fondurile politicii de coeziune; să stabilească obiective la nivel regional pentru a răspunde nevoilor de bază.

Comisia:

- va sprijini regiunile ultraperiferice și statele membre de care aparțin în realizarea sinergiilor dintre bugetele naționale și diferitele fonduri și programe ale UE – cum ar fi FEDR, FSE+, FC și MIE – pentru a răspunde nevoilor de bază ale cetățenilor.

Accesul la asistență medicală

Deși sistemele de sănătate din regiunile ultraperiferice variază considerabil, acestea sunt caracterizate de o capacitate mai redusă și de mai puțini profesioniști în domeniul sănătății decât mediile naționale și europene⁴⁷. Pandemia de COVID-19 a demonstrat vulnerabilitatea și izolarea acută a acestor regiuni. Aceste regiuni suferă, de asemenea, de o speranță de viață scăzută⁴⁸, în special de rate ridicate ale mortalității infantile⁴⁹, de focare de boli tropicale și de poluare⁵⁰. Este important să se consolideze capacitatea medicală, să se îmbunătățească accesul la asistență medicală, promovarea sănătății și prevenirea bolilor, precum și să se consolideze pregătirea pentru pandemii.

Fondurile politicii de coeziune și MRR pot oferi sprijin, de exemplu, pentru infrastructură, echipamente, formare medicală și soluții digitale în domeniul sănătății. De exemplu, planul național de redresare și reziliență din Franța va investi în modernizarea spitalelor în regiunile ultraperiferice. Programul „UE pentru sănătate”⁵¹ poate sprijini acțiuni de reducere a inegalităților în ceea ce privește accesul la asistență medicală și de consolidare a pregătirii pentru situații de criză, a e-sănătății, a promovării sănătății și a prevenirii bolilor. Interreg⁵², un instrument-cheie pentru cooperarea între regiunile UE și cu țările vecine din afara UE, poate

⁴⁵ Fondul de coeziune aduce beneficii regiunilor ultraperiferice portugheze.

⁴⁶ Regulamentul (UE) 2021/1153.

⁴⁷ Eurostat, cod: [HLTH_RS_PRSRG](#), Mayotte are 81 de medici la 100 000 de persoane și Guyana Franceză 219, media UE fiind de 391.

⁴⁸ Eurostat, cod: [DEMO_R_MLIFEXP](#), speranța de viață în Azore și Madeira este de 78,8 ani, media în Portugalia este de 81,9.ESF.

⁴⁹ Eurostat, cod: [DEMO_R_MINFIND](#), mortalitatea infantilă este aproape triplă în Guyana Franceză comparativ cu media UE (9,7, față de media UE de 3,4).

⁵⁰ Clordecon, un pesticid interzis în UE din 2003, utilizat în zona Caraibilor în trecut, legat de creșterea ratei de incidență a cancerului.

⁵¹ Regulamentul (UE) 2021/522.

⁵² Regulamentul (UE) 2021/1059.

sprijini în continuare cooperarea în domeniul sănătății. Programul Europa digitală sprijină, de asemenea, infrastructura digitală pentru accesul la date imagistice și genomice pentru diagnostic și îngrijire.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să sprijine dezvoltarea sistemului de sănătate și accesul la asistență medicală, să dezvolte soluții de e-sănătate pentru a contribui la soluționarea deficitelor de personal medical și la digitalizarea sistemului de sănătate;
- să participe la acțiunile din cadrul programului „UE pentru sănătate”, în special în ceea ce privește reducerea inegalităților în materie de sănătate, pregătirea pentru situații de criză și răspunsul în situații de criză, e-sănătatea, promovarea sănătății și prevenirea bolilor, accesul la asistență medicală și bolile tropicale; Statele membre sunt încurajate să abordeze nevoile specifice ale regiunilor lor ultraperiferice în cadrul participării lor la acțiunile programului „UE pentru sănătate”;
- să coopereze cu Autoritatea pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară a Comisiei pentru a asigura furnizarea de consumabile medicale esențiale în timpul unei crize; și cu Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor în ceea ce privește pregătirea și răspunsul în cazul amenințărilor la adresa sănătății;
- să utilizeze programele Interreg pentru cooperarea în domeniul sănătății în bazinele regionale.

Comisia:

- va veni în sprijinul părților interesate din regiunile ultraperiferice pentru a le implica în **lucrările pregătitoare ale programelor anuale de lucru din cadrul „UE pentru sănătate”** și în evenimente de informare ulterioare pentru a facilita participarea lor la acțiuni specifice; va avea în vedere acțiuni specifice pentru regiunile ultraperiferice⁵³;
- va implica regiunile ultraperiferice **în discuțiile** cu privire la inițiativele de politică de interes specific, cum ar fi vaccinarea, cancerul, sănătatea mintală;
- va invita organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) din regiunile ultraperiferice și alte părți interesate să se alăture **platformei părților interesate care se ocupă de politica în domeniul sănătății**;
- va îmbunătăți accesibilitatea, calitatea și sustenabilitatea asistenței medicale prin FSE+ și FEDR;
- va aborda vulnerabilitățile specifice ale regiunilor ultraperiferice în programele de lucru ale Autorității pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară din cadrul Comisiei⁵⁴;
- va sprijini punerea în aplicare a acțiunilor în cadrul planului european de luptă împotriva cancerului, care abordează problema accesului inegal la prevenire, depistare, diagnosticare, tratament și îngrijire.

⁵³ [Document de poziție comun al statelor membre și al regiunilor ultraperiferice din ianuarie 2022 \(outre-mer.gouv.fr\)](https://outre-mer.gouv.fr/).

⁵⁴ Astfel cum au propus respondenții la consultarea publică.

Oportunități pentru tineri: educație, formare, sprijin pentru ocuparea forței de muncă și antreprenoriat

Regiunile ultraperiferice se confruntă cu o rată ridicată a șomajului în rândul tinerilor și cu exodul creierelor. Șomajul în rândul tinerilor depășește 50 % în Insulele Canare și Mayotte și este de aproximativ 40 % în Guadelupa, Martinica și Réunion, cu mult peste media UE de 16 %. Aceste regiuni se confruntă cu niveluri deosebit de ridicate de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (33,6 % în Guyana Franceză și 24,6 % în Réunion, triplu și dublu față de media din Franța și, respectiv, media UE) și de persoane care au părăsit timpuriu școala (27 % în Azore, de trei ori mai mare decât media din Portugalia de 8,9 %) ⁵⁵.

Nivelul de instruire este, de asemenea, mai scăzut în aceste regiuni. Analfabetismul este larg răspândit în regiunile ultraperiferice franceze: în funcție de regiune, între 30 % și 73 % dintre persoanele în vârstă de 17 ani se confruntă cu dificultăți de citire (mult peste media națională de 9,6 %) ⁵⁶. În acest context, sprijinirea educației, a formării și a învățării pe tot parcursul vieții reprezintă priorități pentru sprijinul UE, în conformitate cu rezultatele consultării publice din 2021. Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale vizează reducerea ratei tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare de la 12,6 % (2019) la 9 % până în 2030, în special prin îmbunătățirea perspectivelor lor de angajare. În cadrul Garanției pentru tineret, statele membre s-au angajat să se asigure că tinerii primesc o ofertă de angajare, de educație, de ucenicie sau de stagiu în termen de patru luni de la terminarea studiilor sau de la intrarea în șomaj.

În acest context, UE sprijină dezvoltarea competențelor în regiunile ultraperiferice printr-o serie de instrumente. În perioada 2021-2027, FSE+ va sprijini formarea, prevenirea abandonului școlar și orientarea profesională, ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, antreprenoriatul și crearea de întreprinderi, dedicând cel puțin 12,5 % din alocările programului pentru sprijinirea tinerilor. Planurile naționale de redresare și reziliență au, de asemenea, un rol important de jucat – de exemplu, planul de redresare și reziliență din Franța sprijină instituțiile de învățământ superior din Guadelupa și Réunion. În perioada 2014-2020, aproape 25 000 de persoane din Martinica au participat la activități de educație și formare finanțate de FSE. Noua alocare suplimentară din FSE+ pentru regiunile ultraperiferice va sprijini educația și formarea profesională, uceniile, tranziția de la școală la locul de muncă, ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și mobilitatea. Componenta „Ocuparea forței de muncă și inovare socială” a FSE+ poate sprijini accesul la finanțare pentru întreprinderile sociale, precum și o mobilitate sporită a forței de muncă și modernizarea politicilor de ocupare a forței de muncă. Noua inițiativă ALMA (*Aim, Learn, Master, Achieve* - Țintește, Învăță, Stăpânește, Realizează) sprijinită de acest fond este o inițiativă de incluziune activă care îi sprijină pe tinerii NEET defavorizați să dobândească experiență profesională în străinătate și experiența necesară pentru a intra pe piața forței de muncă și a participa în societate. Inițiativa vizează, în special, includerea tinerilor din regiunile rurale, periferice și mai puțin dezvoltate, oferindu-le o experiență de învățare la locul de muncă într-un alt stat membru. De asemenea, poate sprijini mobilitatea tinerilor din regiunile ultraperiferice către țările vecine din afara UE și către continent.

⁵⁵ Eurostat, cod: [EDAT_LFSE_16](#).

⁵⁶ [Convention Nationale des Associations de Protection de l'Enfant, La protection de l'enfance en Outre-mer. Etat des lieux et phenomenes émergents \(cnape.fr\)](#).

Diverse inițiativă din cadrul Anului european al tineretului 2022 vor consolida capacitatea de acțiune a tinerilor, inclusiv o nouă inițiativă destinată exclusiv tinerilor din regiunile ultraperiferice. Programul Erasmus+⁵⁷ oferă sprijin suplimentar studenților din aceste regiuni pentru a studia în străinătate, inclusiv cooperarea cu țările vecine din afara UE. În perioada 2014-2020, 28 500 de persoane din toate regiunile ultraperiferice au participat la proiecte de mobilitate Erasmus+⁵⁸. Prin strategia sa privind incluziunea și diversitatea, Comisia îi ajută pe tinerii din aceste regiuni să participe la Erasmus+ și la Corpul european de solidaritate. În plus, este important să se promoveze tinerii cercetători din aceste regiuni și să se sprijine participarea acestora la Orizont Europa, programul de cercetare și inovare al UE⁵⁹, precum și să se creeze oportunități de angajare atractive pentru tineri în regiunile lor. De asemenea, Comisia elaborează o inițiativă menită să atenueze provocările legate de exodul creierelor înregistrat în zonele afectate ale UE, cum ar fi regiunile ultraperiferice, și să identifice soluții potențiale.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să instituie programe de ucenicie, de păstrare a locurilor de muncă și de angajare pentru tinerii din regiunile ultraperiferice în cadrul Garanției pentru tineret, utilizând fondurile UE, ținând seama de perspectiva de gen; să includă inițiativa ALMA în programele FSE+; să testeze modele educaționale digitale;
- să identifice nevoile în materie de competențe din regiunile ultraperiferice; să utilizeze FSE+, inclusiv alocarea suplimentară de 370 de milioane EUR pentru a îmbunătăți educația, formarea, mobilitatea și ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor;
- să ofere tinerilor orientare profesională; să țină seama de perspectiva de gen; să instituie ghișee unice pentru a contribui la asigurarea unui prim loc de muncă;
- să utilizeze Interreg pentru a dezvolta în continuare sistemele regionale de mobilitate în scopul învățării, în sinergie cu Erasmus +.

Comisia:

- va crea un sistem de granturi în cuantum de 1 milion EUR care să capaciteze tinerii să conceapă și să pună în aplicare proiecte la nivel local, acordând o atenție deosebită egalității și incluziunii, ca parte a Anului european al tineretului 2022, cu asistența tehnică coordonată de Comisie în cadrul FEDR;
- va ține seama de particularitățile acestor regiuni în programele anuale de lucru din cadrul FSE+; va sprijini regiunile în utilizarea noii alocări suplimentare din partea FSE+ și va monitoriza utilizarea acesteia;
- va recunoaște particularitățile regiunilor ultraperiferice și va sprijini participarea acestora în **programele de lucru Erasmus+**, inclusiv participarea la schimburile cu țări din afara UE⁶⁰, la **inițiativa emblematică pentru universitățile europene**, precum și la centrele de excelență profesională;
- va coopera cu agențiile naționale pentru a sprijini în continuare participarea tinerilor din regiunile ultraperiferice la **Erasmus+** și la **Corpul european de solidaritate**;
- va furniza informații adaptate pentru a sprijini participarea tinerilor din regiunile

⁵⁷ Regulamentul (UE) 2021/817.

⁵⁸ Tabloul de bord al EAC.

⁵⁹ Regulamentul (UE) 2021/695.

⁶⁰ Parlamentul European, CoR și CPRUP solicită măsuri de creștere a participării regiunilor ultraperiferice la programul Erasmus+ și de promovare a schimburilor cu țările învecinate.

ultraperiferice la inițiativa *Interreg Volunteer Youth*, de exemplu în țările învecinate;

- va reflecta particularitățile regiunilor ultraperiferice în inițiativa „Calea către reușita școlară” pentru a reduce nivelul de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare;
- va lua în considerare particularitățile regiunilor ultraperiferice în viitoarea inițiativă, pentru a atenua provocările asociate exodului de creiere.

2.2. VALORIFICAREA ACTIVELOR, ABORDAREA CONSTRÂNGERILOR, AXAREA PE SECTOARELE-CHEIE

Regiunile ultraperiferice diferă considerabil între ele. Fiecare regiune are propriul set de constrângeri și de atuuiri, de la agricultură sau turism la economia albastră sau spațiu. Dezvoltarea economică variază considerabil de la Mayotte (30 % din PIB-ul UE) și Guyana Franceză (46 %) la Madeira (69 %) și Martinica (76 %). Această diferențiere puternică necesită strategii de dezvoltare regională adaptate. Diversificarea economiilor lor prin concentrarea asupra valorii lor adăugate, în conformitate cu strategiile lor de specializare inteligentă, este esențială pentru redresare și creștere.

Criza provocată de pandemia de COVID-19 și creșterile actuale ale prețurilor la energie și la alimente ca urmare a invaziei Ucrainei de către Rusia au evidențiat necesitatea ca aceste regiuni îndepărtate să își dezvolte un anumit nivel de autonomie în agricultură și în aprovizionarea cu energie și să diversifice sursele. Capacitatea ecologică de producție alimentară reprezintă o oportunitate de diversificare și ecologizare a sectorului și de creare de locuri de muncă de calitate. În aceeași ordine de idei, utilizarea instalațiilor de energie curată bazate, de exemplu, pe energia solară și eoliană poate contribui la depășirea deficitelor și la decarbonizarea mixului lor energetic.

Cercetare, inovare și specializare inteligentă

Regiunile ultraperiferice își actualizează strategiile de specializare inteligentă⁶¹ pentru a promova inovarea în sectoarele cele mai promițătoare, și anume în sectorul agroalimentar, bioeconomie, economia albastră durabilă, formarea și cercetarea în medicina tropicală, turismul și industriile creative. Stimularea cercetării și inovării (C-I) poate ajuta aceste regiuni să își valorifice atuurile și să se integreze în Spațiul european de cercetare (SEC). Comisia va încerca să îmbunătățească accesul la excelență și să depășească decalajul în materie de inovare⁶². Programul-cadru anterior pentru cercetare și inovare, Orizont Europa 2020, a ajutat regiunile ultraperiferice să își consolideze capacitatea de cercetare prin intermediul proiectului FORWARD⁶³. Componenta „Extinderea participării și răspândirea excelenței” a programului Orizont Europa, menită să sprijine țările rămase în urmă în domeniul cercetării, a fost extinsă la toate regiunile ultraperiferice. Cererile recente de proiecte din cadrul programului Orizont Europa, de exemplu privind biodiversitatea marină sau refacerea ecosistemelor, reflectă particularitățile regiunilor ultraperiferice. Trebuie explorate sinergiile dintre FEDR și Orizont Europa, de exemplu, finanțarea cumulativă și sprijinul acordat proiectelor cărora li s-a acordat eticheta de calitate „marcă de excelență”. Orizont Europa promovează în continuare colaborarea dintre programele naționale de cercetare și inovare, permițând statelor să identifice prioritățile comune pentru regiunile lor ultraperiferice și să pună în aplicare cereri comune. Misiunea programului Orizont

⁶¹ COM(2017) 376 final.

⁶² COM(2020) 628 final.

⁶³ [FORWARD Stimularea excelenței în materie de cercetare în regiunile ultraperiferice ale UE \(forward-h2020.eu\)](#)

Europa „Refacerea oceanelor și a apelor noastre până în 2030” oferă oportunități suplimentare de stimulare a cercetării și inovării la nivel local.

FEDR va sprijini inovarea prin intermediul programelor sale principale, al programelor Interreg și al inițiativei „Investiții interregionale pentru inovare”, care extinde proiectele interregionale în domeniile de specializare inteligentă. Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA)⁶⁴ stimulează, de asemenea, adoptarea cercetării, inovării și tehnologiei în economia albastră, iar platforma⁶⁵ și fondul BlueInvest oferă servicii de pregătire pentru investiții.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să participe la oportunitățile din cadrul componentei „extindere” a programului Orizont Europa și la cererile de proiecte pe teme esențiale pentru regiunile ultraperiferice;
- să lanseze un proces de identificare a priorităților comune în vederea colaborării la nivel de program între finanțatorii cercetării, în cadrul programului Orizont Europa;
- să revizuiască și să pună în aplicare strategii de specializare inteligentă; să beneficieze de oportunitățile oferite de parteneriatele interregionale de specializare inteligentă și de lanțurile valorice.

Comisia:

- va elabora o cerere de propuneri adaptată regiunilor ultraperiferice în cadrul **programului de lucru 2023-2024 al inițiativei „Investiții interregionale pentru inovare”**;
- în funcție de rezultatele proiectului FORWARD, **va propune o acțiune specifică de coordonare și sprijin în cadrul componentei de extindere a programului Orizont Europa**, astfel cum au propus regiunile ultraperiferice, pentru a activa în continuare comunitățile locale de cercetare și inovare, de exemplu prin proiecte realizate de cercetătorii locali pe teme socioeconomice specifice acestor regiuni;
- va sprijini regiunile ultraperiferice în elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă și va oferi sprijin adaptat prin intermediul **comunității de practică** care urmează să fie lansată până la sfârșitul anului 2022;
- se va asigura că următoarele programe de lucru din cadrul Orizont Europa includ subiecte relevante pentru regiuni ultraperiferice.

Mobilitate, transport, turism, cultură

Regiunile ultraperiferice se bazează pe legături aeriene și maritime pentru transport și pentru furnizarea de bunuri. Legăturile de transport în interiorul regiunilor și către Europa continentală sunt esențiale pentru ca oamenii să aibă acces la educație, formare și locuri de muncă, precum și pentru afaceri, comerț și turism. Turismul contribuie la o cotă semnificativă din economia lor – 35 % din PIB în insulele Canare⁶⁶ și un sfert din PIB în Madeira –, iar acest sector a fost grav afectat de criza provocată de COVID_19⁶⁷. În Madeira, numărul oaspeților din unitățile de turism a fost cu 61 % mai mic, iar venitul a scăzut cu 64 % în 2020 comparativ cu 2019⁶⁸.

⁶⁴ Regulamentul (UE) 2021/1139.

⁶⁵ [BlueInvest \(ec.europa.eu\)](https://ec.europa.eu/blueinvest/)

⁶⁶ [Studiu privind impactul COVID-19 asupra regiunilor ultraperiferice – Raport final, octombrie 2021 \(ec.europa.eu\).](https://ec.europa.eu/studies/study-impact-covid-19-ultra-peripheral-regions-final-report-october-2021/)

⁶⁷ [Impactul regional al crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra sectorului turismului – Raport final, august 2021 \(ec.europa.eu\).](https://ec.europa.eu/studies/study-impact-covid-19-tourism-sector-final-report-august-2021/)

⁶⁸ [Studiu privind impactul COVID-19 asupra regiunilor ultraperiferice – Raport final, octombrie 2021 \(ec.europa.eu\).](https://ec.europa.eu/studies/study-impact-covid-19-ultra-peripheral-regions-final-report-october-2021/)

Diverse fonduri ale UE pot sprijini mobilitatea, transportul și turismul. MIE poate cofinanța infrastructura de transport, iar programul său de lucru sprijină în mod specific porturile maritime pentru a contribui la îmbunătățirea conectivității regiunilor ultraperiferice. Propunerea Comisiei de revizuire a Regulamentului privind rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T)⁶⁹ reflectă nevoile de conectivitate ale regiunilor ultraperiferice, adăugând porturile, nodurile urbane și drumurile acestora la hărțile rețelei TEN-T și făcându-le eligibile pentru sprijin din partea MIE. Aceste regiuni pot utiliza FEDR și FC⁷⁰ pentru infrastructura aeroportuară și pentru a sprijini sectorul turismului. De exemplu, planul național de redresare și reziliență din Spania sprijină reziliența turismului, vizând investițiile în infrastructură și marketing.

Având în vedere dependența lor puternică de conexiunile aeriene, toate zborurile din regiunile ultraperiferice către Spațiul Economic European sunt exceptate de la sistemul de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) până la sfârșitul anului 2023⁷¹. În 2021, Comisia a propus exceptarea zborurilor dintre aceste regiuni și statele membre de care aparțin de la ETS până în 2030⁷². Calea de tranziție pentru turism⁷³ va ghida tranziția verde și digitală și reziliența în sectorul turismului, cu acțiuni propuse pe care regiunile ultraperiferice să le poată urma. În cele din urmă, Comisia a sprijinit sectorul culturii printr-un proiect-pilot privind cultura care a vizat regiunile ultraperiferice și țările și teritoriile de peste mări (TTPM)⁷⁴, precum și prin alte inițiative⁷⁵, în completarea programului „Europa creativă”.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să valorifice toate oportunitățile de finanțare a infrastructurii de transport esențiale, inclusiv în cazul combustibililor alternativi;
- să investească într-un turism rezilient, adecvat din punct de vedere digital și durabil, utilizând oportunitățile de finanțare ale UE, în special în programarea fondurilor politicii de coeziune; și să participe la punerea în aplicare a căii de tranziție pentru turism și să facă schimb de date legate de turism;
- să perfecționeze și să recalifice lucrătorii din domeniul turismului în cadrul parteneriatului pentru turism bazat pe Pactul privind competențele.

Comisia:

- va ține seama de particularitățile regiunilor în cadrul revizuirii Regulamentului privind serviciile aeriene;
- va încuraja și va facilita adoptarea de către regiunile ultraperiferice a instrumentelor UE disponibile pentru a îmbunătăți conectivitatea și mobilitatea;
- va sprijini investițiile în sectorul turismului; va asigura că fondurile UE, de exemplu fondurile politicii de coeziune, sprijină redresarea și dezvoltarea durabilă a acestui sector;
- va furniza sectorului turismului informații privind oportunitățile de finanțare și va sprijini utilizarea acestora;

⁶⁹ COM(2021) 812 final.

⁷⁰ Fondul de coeziune se aplică regiunilor ultraperiferice portugheze.

⁷¹ Regulamentul (UE) 2017/2392.

⁷² COM(2021) 552 final.

⁷³ [Calea de tranziție pentru turism \(ec.europa.eu\)](https://ec.europa.eu/culture/culture-gems/).

⁷⁴ Cele 13 TTPM sunt asociate cu UE: Aruba (NL), Bonaire (NL), Curaçao (NL), Polinezia Franceză (FR), Teritoriile Australe și Antartice Franceze (FR), Groenlanda (DK), Noua Caledonie (FR), Saba (NL), Saint-Barthélemy (FR), Sint Eustatius (NL), Sint-Maarten (NL), Saint Pierre și Miquelon (FR) și Teritoriul Insulelor Wallis și Futuna (FR).

⁷⁵ De exemplu, Monitorul orașelor culturale și creative și *Culture Gems*.

- va reflecta particularitățile regiunilor în criteriile de acordare a etichetei ecologice pentru unitățile de cazare turistică din UE; va promova schimbul de date legate de turism și dezvoltarea unui spațiu al datelor privind turismul;
- va reflecta particularitățile regiunilor ultraperiferice în programele de lucru MEDIA din cadrul programului „Europa creativă”.

Biodiversitate

Regiunile ultraperiferice au o valoare excepțional de ridicată din punctul de vedere al biodiversității. Acest lucru este recunoscut în Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030⁷⁶, care subliniază în mod specific necesitatea protejării și refacerii ecosistemelor lor. Multe sectoare, inclusiv turismul, pescuitul, silvicultura și agricultura, depind de această biodiversitate. Ecosistemele sănătoase asigură, de asemenea, aer și apă curate și atenuează efectele negative ale schimbărilor climatice. Prin urmare, protecția și refacerea acestora sunt esențiale. Comisia ar dori ca statele membre să includă toate regiunile lor ultraperiferice în rețeaua UE Natura 2000 de arii protejate⁷⁷, în cazul în care acest lucru nu este deja valabil.

Investițiile din cadrul FEDR vor contribui la conservarea și refacerea zonelor protejate, precum și a infrastructurii verzi. FEAMPA sprijină zonele marine protejate, resursele marine vii și ecosistemele marine. Investițiile în biodiversitate pot fi, de asemenea, mobilizate prin intermediul InvestEU⁷⁸. În plus, programul pentru mediu și politici climatice (LIFE)⁷⁹ reflectă particularitățile regiunilor ultraperiferice în toate componentele sale: biodiversitatea, serviciile ecosistemice, economia circulară, schimbările climatice și energia și asigură o atenție specială și puncte în plus pentru cererile din aceste regiuni. LIFE include, de asemenea, o schemă de granturi pentru proiectele mici din regiunile ultraperiferice cofinanțate în proporție de 95 %. Comisia a instituit, de asemenea, inițiativa de asistență tehnică „Green Assist” pentru a sprijini investițiile publice și private în capitalul natural, în biodiversitate, în economia circulară și în înverzirea altor investiții. Pe lângă protecția mediului, astfel de investiții prezintă, de asemenea, un mare potențial pentru turismul durabil și ecologic, precum și pentru diversificarea economică, de exemplu în ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea în domeniul farmaceutic.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să valorifice oportunitățile specifice în cadrul programului LIFE, de exemplu granturi pentru proiecte în domeniul biodiversității; în cadrul programului Orizont Europa, de exemplu pentru cercetarea privind biodiversitatea marină⁸⁰; și în cadrul inițiativei „Investiții interregionale pentru inovare” pentru cooperare în ceea ce privește tranziția verde;
- să pună în aplicare strategii care să integreze biodiversitatea în toate sectoarele; să elaboreze măsuri de protecție și refacere a ecosistemelor regiunilor ultraperiferice în cadrul planurilor

⁷⁶ COM (2020) 380, angajamentul de a proteja minimum 30 % din suprafața terestră a UE și 30 % din zona maritimă a UE.

⁷⁷ [Natura 2000 \(ec.europa.eu\)](https://ec.europa.eu/natura2000/).

⁷⁸ InvestEU este o garanție bugetară menită să mobilizeze fonduri publice și private pentru a sprijini investițiile în: infrastructura sustenabilă; cercetare, inovare și digitalizare; întreprinderi mici; precum și investiții sociale și competențe.

⁷⁹ Regulamentul (UE) 2021/783; Programul de lucru LIFE 2021-2024 – C (2021) 4997 final.

⁸⁰ Avizul ECO/567 din partea CESE solicită depunerea de eforturi în domeniul cercetării și inovării în legătură cu oceanele.

naționale de refacere;

- să promoveze competențele și locurile de muncă verzi în cadrul punerii în aplicare a tuturor programelor UE⁸¹; să combine fondurile cu instrumente financiare utilizând inițiativa de asistență tehnică „Green Assist”.

Comisia:

- va intensifica sprijinul acordat proiectelor privind speciile importante sau nou descoperite⁸² ale regiunilor ultraperiferice în cadrul **programului LIFE 2025-2027**, sub rezerva unei evaluări⁸³;
- va adopta o propunere de **regulament privind refacerea cadrului natural**, care să reflecte particularitățile regiunilor ultraperiferice; va monitoriza punerea în aplicare a măsurilor de refacere a cadrului natural în aceste regiuni;
- va sprijini în continuare evaluările ecosistemelor în regiunile ultraperiferice, de exemplu prin intermediul proiectului „MOVE-ON”⁸⁴; le va pune la dispoziția Centrului de cunoștințe privind biodiversitatea⁸⁵.

Economia albastră

Regiunile ultraperiferice au un potențial unic de economie albastră datorită vastelor lor zone economice exclusive (*exclusive economic zones – ZEE*), care reprezintă peste jumătate din ZEE ale UE, și biodiversității marine bogate. Pescuitul și transportul maritim rămân o parte importantă a economiilor lor. Este important ca regiunile ultraperiferice să își dezvolte strategiile privind economia albastră într-un mod durabil, inclusiv prin protejarea biodiversității lor marine.

FEAMPA și fondurile politicii de coeziune sprijină sectorul maritim al regiunilor ultraperiferice. În cadrul FEAMPA, aceste regiuni beneficiază de un buget alocat de 315 milioane EUR pentru investiții structurale și compensarea costurilor suplimentare, precum și de dispoziții specifice privind ajutoarele de stat pentru pescuit și acvacultură. Comisia a propus menținerea unor condiții speciale pentru aceste regiuni în cadrul revizuirii în curs a acestor norme⁸⁶. Investițiile în energia marină inovatoare din surse regenerabile, în biotehnologia albastră, în acvacultură, în cercetare, în protecția și explorarea durabilă a resurselor marine de ape adânci și în formare pot crea noi modele de afaceri și pot genera locuri de muncă. Programul Orizont Europa oferă, de asemenea, oportunități de coordonare a măsurilor pentru realizarea unei economii albastre neutre din punct de vedere climatic și de reducere a poluării și a emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul maritim, prin intermediul misiunii sale „Refacerea oceanelor și a apelor noastre până în 2030”.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să pună în aplicare strategii pentru economia albastră, valorificând sinergiile din sprijinul UE, inclusiv FEAMPA pentru investiții structurale, FEDR și MIE pentru infrastructură, FSE+

⁸¹ În conformitate cu Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030, acțiunile în domeniul biodiversității necesită cel puțin 20 de miliarde EUR pe an, fondurile și programele UE urmând să integreze biodiversitatea în procent de până la 7,5 % din cheltuielile anuale în 2024 și 10 % în 2026-2027.

⁸² aceasta se referă la speciile care nu au fost încă evaluate de Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii.

⁸³ Declarația CPRUP din noiembrie 2021.

⁸⁴ [Proiectul MOVE-ON \(moveon-project.eu\)](https://ec.europa.eu/move-on/)

⁸⁵ Astfel cum se propune în Rezoluția Parlamentului European [2020/2120(INI)].

⁸⁶ [Consultare publică referitoare la normele revizuite privind ajutoarele de stat pentru sectorul pescuitului și al acvaculturii \(ec.europa.eu\).](https://ec.europa.eu/economy_finance/)

pentru formare, LIFE și FEAMPA pentru acțiuni climatice și privind biodiversitatea și programul Orizont Europa pentru inovare;

- să intensifice eforturile de combatere a pescuitului ilegal;
- să participe la lanțurile valorice ale economiei albastre durabile (de exemplu, turismul albastru, energia marină, pescuitul și acvacultura sustenabile, prevenirea poluării, gestionarea riscurilor);
- să efectueze studii privind colectarea datelor și stocurile de pește, cu sprijinul FEAMPA, în conformitate cu recomandările studiului din 2022 privind colectarea datelor și consilierea științifică în regiunile ultraperiferice ale UE⁸⁷; să îmbunătățească punerea în aplicare a obligațiilor de raportare;
- să participe la misiunea „Refacerea oceanelor și a apelor noastre până în 2030”.

Comisia:

- va lansa o cerere de propuneri privind strategiile în materie de economie albastră în regiunile ultraperiferice în conformitate cu programul de lucru al FEAMPA pentru perioada 2022-2023;
- va sprijini economia albastră a regiunilor ultraperiferice în cadrul FEAMPA, astfel cum au propus Parlamentul European, regiunile și statele membre de care aparțin;
- va colabora cu statele membre în cauză pentru a aborda chestiunea colectării de date legate de pescuit⁸⁸ în regiunile ultraperiferice, astfel cum se prevede în legislația relevantă a UE⁸⁹, ținând seama de particularitățile acestor regiuni și pe baza rezultatelor studiului din 2022 privind colectarea de date și consultanța științifică în regiunile ultraperiferice ale UE⁹⁰;
- va sprijini în continuare acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil benefice pentru economia regiunilor ultraperiferice, în special cu țările învecinate cu regiunile ultraperiferice;
- va organiza schimburi de cunoștințe privind amenajarea spațiului maritim și energia din surse regenerabile, în special prin proiectul „Promovarea amenajării spațiului maritim în regiunile ultraperiferice” din perioada 2021-2024.

Agricultura și dezvoltarea rurală

Agricultura rămâne un sector esențial în majoritatea regiunilor ultraperiferice, având o pondere considerabilă în indicatorii privind valoarea adăugată și ocuparea forței de muncă. Inovarea poate contribui la îmbunătățirea calității alimentelor și a eficienței resurselor și la reducerea amprentei producției alimentare. În conformitate cu Strategia „De la fermă la consumator”, extinderea agriculturii ecologice în aceste regiuni poate avea beneficii atât pentru mediu, cât și pentru economie. Dezvoltarea unei agriculturi adaptate exigențelor viitorului, care utilizează mai

⁸⁷ [Prezentare generală a situației colectării de date și a consultanței științifice în RUP din UE, cu studiu de caz privind o foaie de parcurs către evaluarea periodică a stocurilor în Guyana Franceză – Oficiul pentru Publicații al UE \(ec.europa.eu\).](#)

⁸⁸ Comunicarea privind orientările pentru o analiză a echilibrului dintre capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit, COM (2014) 545.

⁸⁹ Orientări pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO C 217, 2.7.2015, p. 1), (astfel cum au fost modificate prin Comunicarea de modificare a orientărilor și Regulamentul Comisiei) (JO C 422, 22.11.2018, p. 1).

⁹⁰ [Prezentare generală a situației colectării de date și a consultanței științifice în regiunile ultraperiferice ale UE \(ec.europa.eu\).](#)

puține pesticide și antibiotice chimice și mai multe abordări agroecologice, este esențială pentru îmbunătățirea competitivității.

UE va continua să sprijine ferm agricultura regiunilor ultraperiferice. Program de opțiuni specifice pentru zonele îndepărtate și insulare (POSEI)⁹¹ sprijină producția locală prin plăți directe către fermieri, prin măsuri de piață și prin furnizarea de produse agricole esențiale. Datorită cooperării interinstituționale strânse, bugetul POSEI pentru perioada 2021-2027 va menține capacitatea sa financiară. În plus, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală prevede condiții specifice pentru aceste regiuni, inclusiv faptul că statele membre trebuie să își adapteze planurile strategice aferente politicii agricole comune (PAC) la particularitățile regiunilor lor ultraperiferice⁹², astfel cum se subliniază, de asemenea, în recomandările Comisiei⁹³, abordând, în același timp, obiectivul unei sustenabilități economice, de mediu și sociale sporite.

În plus, instrumentele de ajutor de stat pentru ajutoarele din agricultură, silvicultură și zonele rurale⁹⁴ permit rate maxime mai ridicate ale intensității ajutoarelor pentru investiții în aceste regiuni și pentru ajutoarele de exploatare. Comisia a propus continuarea asigurării unor condiții speciale pentru regiunile ultraperiferice în cadrul revizuirii în curs a acestor instrumente⁹⁵. Pentru a sprijini dezvoltarea agricolă și rurală a regiunilor ultraperiferice, Comisia va lucra în parteneriat cu statele membre pentru a adapta și moderniza acțiunile existente finanțate de POSEI, în vederea unei dezvoltări mai echilibrate între diferitele sectoare agricole (sectoarele tradiționale de export și sectoarele creșterii animalelor și diversificării culturilor). În contextul invadării Ucrainei de către Rusia, Comisia a adoptat măsuri de sprijinire a celor mai afectați producători din sectorul agricol⁹⁶. Având în vedere creșterea conexă a prețurilor alimentelor și riscul de perturbare a aprovizionării și pentru a garanta securitatea alimentară, aceste măsuri au inclus avansuri ale plăților către fermieri, norme temporare care permit acordarea de ajutoare întreprinderilor afectate de criză și din sectorul agroalimentar⁹⁷ și flexibilitate în ceea ce privește importul de hrană pentru animale.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să acorde o atenție deosebită sectorului agricol și al dezvoltării rurale din regiunile ultraperiferice în ceea ce privește promovarea unei tranziții verzi, digitale și echitabile, valorificând atuurile și abordând constrângerile;
- să promoveze diversificarea, modernizarea agriculturii și o autonomie alimentară sporită, să investească în tehnologii eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor; și să perfecționeze/să recalifice lucrătorii agricoli.

Comisia:

- se va asigura că planurile strategice PAC ale statelor membre respectă cerințele Regulamentului privind PAC și abordează particularitățile regiunilor ultraperiferice; și că

⁹¹ Programul de opțiuni specifice pentru zonele îndepărtate și insulare; Regulamentul (UE) nr. 228/2013.

⁹² Considerentul 99 din Regulamentul (UE) 2021/2115.

⁹³ COM(2020) 846 final. SWD(2020) 379; SWD(2020) 374; SWD(2020) 398.

⁹⁴ Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020 (JO C 201, 1.7.2014, p. 1), astfel cum au fost prelungite până la 31 decembrie 2022 (JO C 424, 8.12.2020, p. 30); Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei.

⁹⁵ [Consultare publică referitoare la normele revizuite privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale \(ec.europa.eu\)](https://ec.europa.eu).

⁹⁶ COM(2022) 133 final.

⁹⁷ C(2022) 1890.

prioritățile UE în ceea ce privește promovarea unei tranziții verzi, digitale și echitabile se reflectă în planuri;

- va colabora cu statele membre relevante pentru a îmbunătăți programarea lor POSEI și rapoartele anuale de implementare și pentru a asigura că acțiunile finanțate prin POSEI sunt coerente cu planurile strategice PAC, de exemplu respectarea obiectivelor de mediu și sociale și diversificarea;
- va urmări punerea în aplicare a recomandărilor din raportul POSEI din 2021⁹⁸, în special necesitatea unei distribuții echitabile a sprijinului, promovarea practicilor agricole durabile, calitatea produselor, diferențierea produselor și schimbul de bune practici;
- în cadrul viziunii pe termen lung pentru zonele rurale, va analiza agricultura regiunilor ultraperiferice în cadrul Observatorului rural al UE și al platformei de revitalizare a zonelor rurale; va face schimb de cunoștințe în cadrul rețelei PAC a UE și va explora oportunitățile de cooperare;
- ca parte a LEADER, va continua să promoveze dezvoltarea locală și să sprijine implementarea inovării și a tehnologiei în agricultură, și anume prin Parteneriatul european pentru inovare privind productivitatea și durabilitatea agriculturii;
- va promova tranziția către un nivel sporit de autonomie alimentară în regiunile ultraperiferice prin intermediul ambelor instrumente PAC, asigurând, în același timp, alimente de înaltă calitate prin agricultură durabilă.

2.3. A ACȚIONA ÎN MOD CORECT: STIMULAREA TRANZIȚIEI VERZI ȘI A TRANZIȚIEI DIGITALE

2.3.1. TRANZIȚIA VERDE: CĂTRE O ECONOMIE DURABILĂ

Tranziția verde urmărește să realizeze transformarea durabilă, ecologică și neutră din punct de vedere climatic a societății și a economiei în cadrul tuturor politicilor. În Comunicarea privind Pactul verde⁹⁹, Comisia s-a angajat să acorde o atenție deosebită regiunilor ultraperiferice, ținând seama de vulnerabilitatea acestora la dezastru naturale, de biodiversitatea lor unică și de bogatele lor surse regenerabile de energie. Aceste regiuni sunt bine plasate pentru a deveni modele de urmat pentru dezvoltare, respectarea economiei circulare și neutralitatea climatică, precum și pentru investiții și crearea de locuri de muncă în cadrul unor soluții verzi și albastre în sectoare precum turismul, agricultura și pescuitul. Respondenții la consultarea publică au clasat clima, biodiversitatea și mediul printre primele cinci teme ale acțiunii UE în aceste regiuni.

Acțiuni climatice

UE se angajează să atingă obiectivele Acordului de la Paris, inclusiv obiectivele privind adaptarea menite să consolideze reziliența. Regiunile ultraperiferice sunt deosebit de expuse la efectele schimbărilor climatice, inclusiv la fenomene meteorologice extreme, și au nevoie de măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice. În acest context, strategia din 2021 privind adaptarea la schimbările climatice prevede schimburi între aceste regiuni și vecinii lor cu privire la soluțiile de adaptare la schimbările climatice. Propunerea Comisiei privind Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice¹⁰⁰ prevede ca planurile statelor membre pentru

⁹⁸ COM(2021) 765 final

⁹⁹ COM(2019) 640 final.

¹⁰⁰ COM(2021) 568 final.

atenuarea impactului social al acțiunilor climatice să analizeze efectele ETS asupra grupurilor vulnerabile, ținând seama de particularitățile regiunilor îndepărtate. În plus, aceasta poate sprijini transporturile accesibile cu emisii scăzute în zonele insulare și îndepărtate.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să stimuleze cercetarea în domeniul schimbărilor climatice, de exemplu, să dezvolte instrumente inovatoare pentru a anticipa evenimentele climatice și pentru a spori cunoștințele cu privire la impactul schimbărilor climatice, valorificând oportunitățile oferite de fondurile politicii de coeziune și de alte programe ale UE, de exemplu LIFE și programul Orizont Europa;
- să consolideze cooperarea cu țările învecinate în ceea ce privește schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența, inclusiv prin intermediul programelor Interreg;
- să țină seama de particularitățile regiunilor ultraperiferice în planurile naționale din cadrul Fondului UE pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice; și să solicite finanțare în cadrul Fondului pentru inovare;
- să participe la misiunea UE „Adaptarea la schimbările climatice” și la oportunitățile oferite de aceasta.

Comisia:

- va încuraja cooperarea și cercetarea cu privire la provocările comune în cadrul programului Orizont Europa și va sprijini acțiunile climatice în cadrul programului LIFE; va încuraja schimburile privind acțiunile climatice între regiunile ultraperiferice și vecinii lor în cadrul FEDR;
- va sprijini acțiunile de prevenire a riscurilor și de reziliență în ceea ce privește dezastrele naturale; va încuraja schimbul de cunoștințe între regiunile ultraperiferice și vecinii lor;
- va contribui la identificarea unor soluții adaptate pentru sărăcia „mobilității” legată de creșterea prețurilor la transport;
- va acorda în continuare atenția cuvenită regiunilor ultraperiferice la punerea în aplicare a Fondului de solidaritate al UE¹⁰¹.

Energia din surse regenerabile și eficiența energetică

Cu sursele lor bogate de energie din surse regenerabile – solară, eoliană, marină și geotermală – regiunile ultraperiferice pot fi lideri în tranziția către o energie curată, contribuind la atingerea obiectivului UE de neutralitate climatică până în 2050. Totuși, aceste regiuni încă se bazează pe importurile de combustibili fosili pentru a-și acoperi cea mai mare parte a nevoilor lor energetice, ceea ce implică emisii și costuri ridicate. Având în vedere prețurile ridicate la energie exacerbate de tensiunile geopolitice actuale, riscul de sărăcie energetică este în creștere. Directiva privind eficiența energetică¹⁰² invită statele membre să atenueze sărăcia energetică și să țină seama de variațiile de temperatură la nivel regional atunci când stabilesc obiective pentru economiile de energie.

¹⁰¹ Declarația CPRUP din noiembrie 2021, Poziția comună a statelor membre și a regiunilor ultraperiferice din ianuarie 2022.

¹⁰² Directiva 2012/27/UE.

Mai multe regiuni ultraperiferice (de exemplu Insulele Canare, insulele Azore, Madeira și Réunion) pun în aplicare soluții inovatoare pentru producerea de energie din surse regenerabile, în special energie geotermală, care în unele regiuni ultraperiferice deja satisface o mare parte din cererea de electricitate. Investițiile în producerea și stocarea energiei din surse regenerabile pot spori autonomia energetică a regiunilor ultraperiferice și pot contribui la atingerea obiectivului UE de realizare a neutralității climatice până în 2050 și a obiectivelor de reducere a emisiilor și de creștere a producției de energie din surse regenerabile până în 2030. Cadrul de reglementare al UE stimulează investițiile în energia curată și în sistemele mici descentralizate de energie din surse regenerabile, inclusiv în sectorul încălzirii și răcirii¹⁰³. Strategia din 2020 privind energia din surse regenerabile offshore¹⁰⁴ evidențiază potențialul regiunilor ultraperiferice ca pionieri ai decarbonizării. Fondurile politicii de coeziune, inițiativa „Energie curată pentru insulele din UE”, facilitatea „Noi soluții energetice optimizate pentru insule” (NESOI) și MRR pot sprijini tranziția energetică în regiunile ultraperiferice. Programul LIFE poate finanța implementarea tehnologiei, noi modele de afaceri și competențe conexe.

În contextul invaziei Ucrainei de către Rusia, Comisia a propus planul REPowerEU, pentru a aborda dependența energetică¹⁰⁵, și un cadru temporar privind ajutoarele de stat în situații de criză, care permite acordarea de sprijin pentru acoperirea costurilor suplimentare datorate creșterii prețurilor la gaze și energie electrică¹⁰⁶.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să se asigure că legislația națională/regională încurajează energia din surse regenerabile și eficiența energetică; să reflecte situația regiunilor ultraperiferice în planurile energetice și climatice naționale;
- să ofere sprijin specific gospodăriilor afectate de sărăcia energetică;
- să investească în energia din surse regenerabile și în eficiența energetică, explorând atuurile naturale; să sprijine regiunile ultraperiferice în aplicarea de soluții la scară mică în domeniul energiei din surse regenerabile în zonele îndepărtate, pentru a depăși deficitele de infrastructură energetică;
- să integreze dezvoltarea energiei din surse regenerabile offshore în planurile de amenajare a spațiului maritim, astfel cum se prevede în strategia pentru energia din surse regenerabile offshore;
- să asigure că regiunile ultraperiferice sunt luate în considerare în cadrul măsurilor de sprijin REPowerEU.

Comisia:

- va promova cercetarea privind rețelele inteligente, stocarea energiei, energia marină, energia din surse regenerabile;
- va ține seama de particularitățile regiunilor ultraperiferice în cadrul Strategiei UE privind energia solară;
- va încuraja schimbul de experiență cu privire la gestionarea inovatoare a energiei, de exemplu în cadrul Interreg;

¹⁰³ COM(2021) 557 final.

¹⁰⁴ COM(2021) 741 final.

¹⁰⁵ COM(2022) 108 final.

¹⁰⁶ C(2022) 1890 final.

- va furniza un studiu privind tranziția către o energie curată în insulele UE, inclusiv în regiunile ultraperiferice; va sprijini tranziția lor energetică prin intermediul inițiativei „Energie curată pentru insulele din UE” și al NESOI.

Economia circulară

Ca urmare a dependenței lor de importurile de resurse, a nivelului ridicat de deșuri generate de turism și de exporturile de deșuri, regiunile ultraperiferice pot beneficia în mare măsură de soluțiile economiei circulare. În acest context, planul de acțiune pentru economia circulară din 2020¹⁰⁷ promovează soluții adaptate acestor regiuni. Majoritatea regiunilor ultraperiferice au elaborat planuri de acțiune pentru economia circulară care includ producția și consumul durabile, precum și gestionarea deșeurilor. Fondurile UE pot avea o contribuție: FEDR și FSE+ pot sprijini infrastructura și formarea; programul LIFE poate finanța diverse proiecte, de exemplu, privind gestionarea deșeurilor, iar FEAMPA poate sprijini colectarea și tratarea deșeurilor marine. În perioada 2014-2020, FEDR a sprijinit proiecte, de exemplu în Azore, pentru recuperarea deșeurilor din depozitele de deșuri, crescând gradul de reutilizare a resurselor naturale și decontaminând solul.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să intensifice eforturile privind gestionarea deșeurilor, în special privind îmbunătățirea circularității în gestionarea și tratarea deșeurilor biologice și în reducerea deșeurilor prin reutilizare sau reparații; să cupleze și să combine fondurile cu instrumente financiare, să utilizeze instrumentul „Green Assist”;
- să elaboreze și să pună în aplicare planuri de acțiune pentru economia circulară și să utilizeze TAIEX-REGIO PEER 2 PEER pentru a facilita învățarea în comun cu alte autorități regionale.

Comisia:

- va ține seama de particularitățile regiunilor ultraperiferice atunci când propune armonizarea sistemelor de colectare separată a deșeurilor, astfel cum se prevede în planul de acțiune pentru economia circulară;
- va sprijini utilizarea eficientă și circularitatea resurselor în aceste regiuni; va promova schimbul de bune practici prin intermediul Platformei părților interesate privind economia circulară.

---

¹⁰⁷ COM(2020) 98 final.

2.3.2. STIMULAREA TRANZIȚIEI DIGITALE: VALORIFICAREA NOILOR OPORTUNITĂȚI

Digitalizarea poate reuni persoane, servicii și întreprinderi, indiferent de locul în care se află, și, ca atare, poate ajuta regiunile ultraperiferice să depășească constrângerile legate de depărtare. Viziunea Busolei pentru dimensiunea digitală 2030¹⁰⁸ referitoare la transformarea digitală poate orienta tranziția, inclusiv implementarea infrastructurii digitale și dezvoltarea competențelor digitale.

Mai multe fonduri ale UE pot sprijini investițiile în infrastructura digitală. Programul Europa digitală¹⁰⁹ consolidează capacitățile digitale critice ale UE și urmărește să contribuie la reducerea decalajului digital dintre Europa și regiunile ultraperiferice. Programul de lucru al centrelor europene de inovare digitală pentru 2021-2023¹¹⁰ încurajează statele membre să răspundă nevoilor digitale ale regiunilor lor ultraperiferice. În plus, programul MIE poate sprijini infrastructura durabilă și integrarea rețelelor: programul său de lucru digital pentru perioada 2021-2025¹¹¹ poate sprijini cablurile submarine și conectivitatea prin satelit. FEDR va contribui în continuare la o societate digitală favorabilă incluziunii în aceste regiuni. În ceea ce privește competențele digitale, cu ajutorul Planului de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, UE urmărește să doteze cel puțin 80 % dintre adulții din UE cu competențe digitale de bază. Comunicarea intitulată „Conturarea viitorului digital al Europei”¹¹² și Planul de acțiune pentru educația digitală urmăresc să sprijine educația și competențele digitale. FEDR sprijină dezvoltarea competențelor prin intermediul infrastructurii educaționale.

În plus, propunerea referitoare la un program al UE privind conectivitatea securizată¹¹³ instituie un sistem de conectivitate bazată pe spațiu pentru a asigura accesul la nivel mondial la servicii securizate de comunicații prin satelit pentru utilizatorii guvernamentali, conectând administrațiile. În plus, inițiativele emblematice ale UE în domeniul spațiului, Copernicus, Galileo și EGNOS¹¹⁴, furnizează date și servicii de foarte înaltă performanță care pot permite tranziția digitală a unor sectoare întregi ale economiilor regiunilor ultraperiferice, inclusiv agricultura și transporturile. Datele spațiale ale UE sunt, de asemenea, utile pentru serviciile de protecție civilă și pentru monitorizarea mediului. Regiunile ultraperiferice pot beneficia de instrumente ale UE și naționale, cum ar fi fondurile structurale și de investiții și planurile naționale de redresare și reziliență, precum și de programul Orizont Europa, InvestEU sau Inițiativa Cassini privind antreprenoriatul în domeniul spațial.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să țină seama de nevoile regiunilor ultraperiferice atunci când desemnează entități candidate pentru rețeaua inițială de centre de inovare digitală la nivel european, în conformitate cu programul Europa digitală;
- să valorifice oportunitățile de finanțare a infrastructurii digitale și a conectivității în cadrul programului MIE (de exemplu, cabluri submarine și conexiuni prin satelit) și în cadrul

¹⁰⁸ COM(2021) 118 final.

¹⁰⁹ Regulamentul (UE) 2021/694.

¹¹⁰ C(2021) 7911 final.

¹¹¹ C(2021) 9463 final.

¹¹² COM(2020) 67 final.

¹¹³ COM(2022) 57 final.

¹¹⁴ Serviciile furnizate de EGNOS ar trebui să acopere teritoriile situate geografic în Europa, inclusiv Insulele Azore, Insulele Canare și Madeira, până la sfârșitul anului 2026 [Regulamentul (UE) 2021/696 de instituire a Programului spațial al Uniunii și a Agenției Uniunii Europene pentru Programul spațial].

programului Europa digitală;

- să sprijine competențele digitale în educație și formare, utilizând toate oportunitățile de finanțare ale UE¹¹⁵, inclusiv prin promovarea parteneriatelor în materie de competențe în cadrul Pactului privind competențele.

Comisia:

- va analiza adoptarea soluțiilor digitale în regiunile ultraperiferice și le va ajuta să profite de oportunitățile și sprijinul oferite de programele UE, astfel cum au propus regiunile ultraperiferice; va explora posibilitățile de sprijinire a rețelelor prin satelit pentru a asigura conectivitatea în toate zonele;
- va propune centre sau entități suplimentare care să acopere nevoile regiunilor ultraperiferice, în cooperare cu statele membre, dacă rețeaua inițială de centre de inovare digitală nu acoperă nevoile lor în materie de digitalizare;
- va stimula schimbul de informații și de bune practici; va facilita în continuare participarea regiunilor ultraperiferice la Rețeaua birourilor cu competențe în materie de bandă largă;
- va promova alfabetizarea digitală de bază prin intermediul fondurilor și programelor UE, cum ar fi Erasmus+ și FSE+, precum și a competențelor digitale avansate prin intermediul programului Europa digitală;
- va promova adoptarea datelor, serviciilor și aplicațiilor spațiale ale UE pentru a permite digitalizarea economiilor regiunilor ultraperiferice.

3. COOPERAREA CU ALTE REGIUNI EUROPENE, CU ȚĂRI ÎNVECINATE ȘI NU NUMAI

Interreg și cooperarea cu „Europa globală” și instrumentele de finanțare ale țărilor și teritoriilor de peste mări

Având în vedere amplasarea regiunilor ultraperiferice, acestea reprezintă un atu unic pentru relațiile externe ale UE și pentru proiectarea intereselor și valorilor noastre. Acestea fac din UE un actor cu adevărat global. În conformitate cu strategia „Europa globală” a UE, cooperarea cu țările și teritoriile învecinate este, de asemenea, esențială pentru dezvoltarea economică și integrarea regională a acestor regiuni. Respondenții la consultarea publică au selectat o astfel de cooperare ca fiind una dintre primele cinci priorități. Acordul de parteneriat între UE și Africa-Caraibe-Pacific (ACP), inițiat în 2021, încurajează cooperarea statelor ACP cu TTPM și cu regiunile ultraperiferice, de exemplu în ceea ce privește comerțul, energia, digitalizarea, schimbările climatice, mediul și turismul.

Toate regiunile ultraperiferice participă la programele Interreg de cooperare teritorială europeană care sprijină cooperarea dintre regiunile ultraperiferice și țările sau teritoriile învecinate. Cu toate acestea, cooperarea rămâne limitată din cauza unor aspecte de reglementare, administrative, bugetare și politice¹¹⁶. Comisia a simplificat procedurile pentru a facilita cooperarea: în perioada 2021-2027, programele finanțate în comun de FEDR (regiunile ultraperiferice), Europa globală (țări terțe) sau Decizia privind asocierea peste mări (TTPM) respectă un set unic de norme. Pe lângă sprijinirea cooperării cu alte regiuni ale UE, inclusiv prin intermediul programului Interreg Europa, UE a alocat 281 de milioane EUR în cadrul FEDR pentru a sprijini cooperarea dintre

¹¹⁵ Avizul ECO/567 al CESE solicită măsuri care să asigure accesul digital în regiunile ultraperiferice.

¹¹⁶ Unele țări partenere din cadrul programului Interreg Oceanul Indian nu recunosc Mayotte ca regiune ultraperiferică franceză.

regiunile ultraperiferice și vecinii lor și 15 milioane EUR pentru a sprijini cooperarea dintre TTPM și alți parteneri, facilitând proiecte comune, cum ar fi cursurile universitare, cooperarea între spitale sau facilitățile financiare. Programul Orizont Europa sau LIFE pot sprijini, de asemenea, cooperarea.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să analizeze oportunitățile și să depășească obstacolele din calea cooperării regionale, ca parte a noului obiectiv specific Interreg privind o mai bună guvernanta în cadrul programelor lor Interreg;
- să utilizeze FEDR pentru cooperarea cu alte state membre, țări din afara UE sau TTPM¹¹⁷.

Comisia:

- va facilita punerea în aplicare a proiectelor finanțate în comun de FEDR, Europa globală și Decizia privind asocierea peste mări, în coordonare cu beneficiarii;
- va cartografia oportunitățile și provocările de cooperare regională pentru fiecare bazin, va identifica domeniile-cheie de cooperare; va dezvolta oportunități și va sprijini colaborarea; va încuraja schimburile pentru fiecare bazin;
- va ține seama de rolul și particularitățile regiunilor ultraperiferice la revizuirea strategiilor geografice; va include aceste regiuni în mecanismele de consultare, astfel cum au propus regiunile ultraperiferice.

Comerțul

Proximitatea regiunilor ultraperiferice față de țările din afara UE oferă oportunități pentru comerț și cooperare. Totuși, aceste regiuni se confruntă cu concurența din partea țărilor învecinate, care produc bunuri similare la costuri mai mici, cu standarde de sănătate, de siguranță și de mediu mai scăzute.

Comisia va continua să țină seama de produsele sensibile ale regiunilor ultraperiferice în negocierea acordurilor de liber schimb (ALS), evaluând efectul acestora și luând măsuri în cazul unor potențiale efecte negative, inclusiv clauze de salvagardare. Evaluările impactului asupra dezvoltării durabile care au sprijinit negocierile privind acordul de liber schimb UE-Indonezia și Acordul global cu Mexicul analizează deja interesele regiunilor ultraperiferice¹¹⁸. Acordul UE-Mercosur din 2019 include dispoziții menite să prevină perturbările pe piețele acestor regiuni cauzate de importurile din Mercosur¹¹⁹. În paralel, regiunile ultraperiferice sunt încurajate să profite de oportunitățile oferite de ALS, în special cu țările din regiunea lor geografică, în vederea integrării lor în lanțurile valorice globale și regionale¹²⁰. În plus, Comisia a propus prelungirea aplicării și îmbunătățirea legislației UE care prevede exclusiv norme fiscale și vamale specifice pentru regiunile ultraperiferice, care a fost adoptată de Consiliu¹²¹.

¹¹⁷ În temeiul articolului 63 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

¹¹⁸ [Evaluarea impactului asupra dezvoltării durabile în sprijinul negocierilor privind Acordul de liber schimb \(ALS\) dintre Uniunea Europeană și Republica Indonezia: Raport final \(ec.europa.eu\)](#); [Evaluarea impactului asupra dezvoltării durabile în sprijinul negocierilor pentru modernizarea părții comerciale a Acordului global cu Mexic \(ec.europa.eu\)](#).

¹¹⁹ [Acordul comercial UE-Mercosur: acordul de principii \(ec.europa.eu\)](#).

¹²⁰ A se, vedea, de asemenea, [Comunicarea privind revizuirea politicii comerciale \(ec.europa.eu\)](#).

¹²¹ Deciziile (UE) 2020/1790, (UE) 2020/1791, (UE) 2020/1792, (UE) 2021/991 ale Consiliului; Regulamentul (UE) 2021/2048 al Consiliului.

Comisia încurajează statele membre interesate:

- să implice regiunile ultraperiferice în definirea poziției lor cu privire la acordurile comerciale;
- să identifice oportunitățile comerciale pentru regiunile ultraperiferice și să sprijine capacitatea lor comercială și integrarea lor în lanțurile valorice globale și regionale.

Comisia:

- va ține seama în continuare de preocupările regiunilor ultraperiferice în evaluările sale ale impactului asupra dezvoltării durabile, în contextul negocierilor privind acordurile comerciale;
- va spori în continuare transparența în negocierile și punerea în aplicare a acordurilor de liber schimb în regiunile ultraperiferice prin asigurarea participării părților interesate din aceste regiuni la dialogurile, consultările și grupurile consultative ale societății civile, astfel cum au propus regiunile ultraperiferice¹²²;
- va informa și va sensibiliza regiunile ultraperiferice cu privire la potențialul acordului comercial existent între UE și țările terțe;
- va promova „accesul la piațe”, noul serviciu de asistență pentru comerț al UE în regiunile ultraperiferice, pentru a le ajuta să valorifice acordurile comerciale și să exporte către piațe din afara UE.

Migrația

Unele regiuni ultraperiferice se confruntă cu o puternică presiune exercitată de migrație din partea țărilor învecinate, în special Insulele Canare, Guyana Franceză, Mayotte și Saint-Martin. Numai în 2019, peste 27 000 de persoane au încercat să intre în Mayotte (echivalentul a 10 % din populația sa)¹²³, iar în 2021, peste 23 000 de persoane au sosit în Insulele Canare¹²⁴. Se estimează că 12 % din populația Guyanei Franceze este reprezentată de migranți aflați în situație ilegală. Sunt necesare **acțiuni adaptate** și adecvate pentru a gestiona provocările specifice legate de migrație în regiunile ultraperiferice în ceea ce privește, de exemplu, asigurarea condițiilor și procedurilor de primire a solicitanților de azil, gestionarea și controlul frontierelor, integrarea migranților. Trebuie să se acorde o atenție specifică minorilor neînsoțiți.

Finanțarea UE poate sprijini și completa finanțarea regională și națională în aceste domenii. În conformitate cu regulamentele UE de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare (FAMI), a Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (IGFV) și a Fondului pentru securitate internă (FSI), statele membre în cauză ar trebui să se asigure că strategiile și programele lor naționale din cadrul acestor fonduri abordează provocările specifice cu care se confruntă regiunile ultraperiferice în gestionarea migrației¹²⁵. În plus, pactul

¹²² Declarația CPRUP din noiembrie 2021 și, de asemenea, astfel cum au solicitat respondenții la consultarea publică.

¹²³ Declarația de presă a Ministerului Afacerilor Interne din Franța și a ministrului teritoriilor de peste mări din 11 februarie 2021.

¹²⁴ Sursă: Euromed Rights și UNHCR.

¹²⁵ Regulamentul (UE) 2021/1147, considerentul 64. Regulamentul (UE) 2021/1148, considerentul 63. Regulamentul (UE) 2021/1149, considerentul 58: toate prevăd că statele membre în cauză ar trebui să se asigure că programele lor naționale abordează provocările specifice cu care se confruntă regiunile ultraperiferice în gestionarea migrației.

propus privind migrația și azilul¹²⁶ vizează prevenirea migrației ilegale și asigurarea azilului pentru cei care au nevoie de acesta.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să se asigure că strategiile și programele naționale din cadrul fondurilor UE FAMI, IGFV și FSI abordează provocările specifice regiunilor ultraperiferice în ceea ce privește gestionarea migrației, astfel cum se prevede în regulamentele de creare a acestor fonduri; să asigure cooperarea în ceea ce privește punerea în aplicare a strategiilor și programelor UE, naționale și regionale legate de migrație, în regiunile ultraperiferice; să prevadă condiții adecvate pentru minorii neînsoțiți;
- să realizeze sinergii în utilizarea fondurilor UE pentru a aborda provocările cu care se confruntă regiunile ultraperiferice în gestionarea migrației și să aloce finanțarea adecvată;
- să implice autoritățile regionale și părțile interesate în elaborarea și punerea în aplicare a unor astfel de programe.

Comisia:

- va monitoriza aplicarea abordării bazate pe parteneriat în programarea și punerea în aplicare la nivel național în cadrul gestiunii partajate, pentru a se asigura că programele naționale din cadrul FAMI, IGFV și FSI abordează provocările specifice ale migrației în regiunile ultraperiferice și amenințările emergente cu care se confruntă regiunile ultraperiferice;
- va sprijini sensibilizarea cu privire la regiunile ultraperiferice și va încuraja autoritățile locale și regionale să utilizeze potențialul oferit de fondurile UE pentru a aborda lacunele și nevoile locale; va promova sinergii între diferitele fonduri ale UE pentru a aborda provocările în materie de migrație și de securitate;
- va monitoriza situația migrației în regiunile ultraperiferice expuse în mod deosebit fluxurilor migratorii și va sprijini statele membre să elaboreze soluții adaptate, după caz;
- va utiliza programele de lucru ale facilităților tematice din cadrul FAMI, IGFV și FSI pentru a contribui la abordarea provocărilor legate de migrație cu care se confruntă aceste regiuni, inclusiv măsuri de sprijin pentru minorii neînsoțiți.

4. CONSOLIDAREA PARTENERIATULUI, A DIALOGULUI ȘI A SPRIJINULUI

Integrarea particularităților regiunilor ultraperiferice rămâne o prioritate a Comisiei pentru a se asigura că politicile, legislația, fondurile și programele UE sunt adaptate la aceste regiuni, astfel cum se prevede la articolul 349 din TFUE. Comisia a luat în considerare în mod sistematic preocupările acestor regiuni în procesul său de elaborare a politicilor. Numai în 2021, Comisia a reflectat particularitățile acestor regiuni în aproape 30 de propuneri legislative, inițiative de politică și programe de lucru, de exemplu în cadrul programului Orizont Europa, MIE, LIFE, FEAMPA, Erasmus+ și Europa digitală. Orientările privind o mai bună legiferare¹²⁷ consolidează și mai mult evaluările impactului teritorial pentru a evalua impactul propunerilor legislative asupra anumitor regiuni, inclusiv asupra regiunilor ultraperiferice.

Regiunile ultraperiferice pot beneficia de numeroase oportunități noi de sprijin în cadrul politicilor UE pentru a le ajuta să își conceapă, să pună în aplicare și să își finanțeze strategiile de

¹²⁶ COM(2020) 609 final.

¹²⁷ COM(2021) 219 final.

dezvoltare regională adaptate. Comisia se angajează să ajute aceste regiuni să întreprindă reformele și investițiile necesare, să valorifice oportunitățile și sinergiile din cadrul programelor UE, să își îmbunătățească capacitatea administrativă și derulează un instrument consultativ în acest scop. Comisia organizează periodic reuniuni la nivel înalt și sesiuni ale grupurilor de lucru cu regiunile ultraperiferice și cu statele membre de care aparțin și se angajează să consolideze dialogul pentru a înțelege mai bine preocupările persoanelor care trăiesc în aceste regiuni și pentru a sensibiliza publicul cu privire la politicile UE. Aceasta a promovat dialogurile cu cetățenii și centrele de contact Europe Direct în aceste regiuni.

Comisia încurajează statele membre și regiunile ultraperiferice interesate:

- să elaboreze împreună planuri de dezvoltare regională pentru fiecare regiune ultraperiferică, care să răspundă nevoilor fiecărei regiuni; să identifice blocajele și domeniile de reformă; să dezvolte și să investească în active specifice și avantaje comparative; să stabilească priorități și să aloce fonduri în consecință;
- să valorifice toate oportunitățile specifice pentru regiunile ultraperiferice în cadrul inițiativelor de politică și al legislației, programelor și fondurilor UE;
- să dezvolte capacitatea administrativă globală, să participe la inițiativele Comisiei de consolidare a capacității administrative¹²⁸; să utilizeze asistența tehnică pentru pregătirea proiectelor de mare anvergură; să utilizeze instrumentele UE existente, de exemplu Jaspers¹²⁹; să consolideze capacitatea de a participa la programe competitive;
- să utilizeze STI pentru a solicita sprijin în ceea ce privește reformele-cheie, în special în domeniile prezentei comunicări; aplicările la nivel multiregional sunt deosebit de binevenite, permițând realizarea de economii de scară și schimbul de bune practici;
- să disemineze la nivel local informațiile furnizate de Comisie cu privire la oportunitățile de finanțare;
- să extindă colectarea de date în regiunile ultraperiferice pentru a elimina lacunele existente în statisticile regionale.

Comisia:

- va pune în aplicare instrumente de consiliere pentru a ajuta fiecare regiune ultraperiferică, la cerere, să elaboreze planuri de dezvoltare regională, reforme și agende de investiții; va crea sinergii între oportunitățile din cadrul fondurilor și programelor UE;
- va încuraja solicitările din partea regiunilor ultraperiferice de sprijin în materie de STI pentru expertiză tehnică adaptată pentru a concepe și a pune în aplicare reforme într-o gamă largă de domenii de politică; se va adresa regiunilor ultraperiferice în cadrul activităților anuale de implementare ale STI la nivel de țară, cu sprijinul autorităților coordonatoare;
- va crea un portal privind oportunitățile regiunilor ultraperiferice de a beneficia de fonduri, programe și inițiative de politică ale UE; va lansa o serie de sesiuni de informare pentru aceste regiuni cu privire la programele și inițiativele emblematiche ale UE, adresându-se întreprinderilor mici și mijlocii, ONG-urilor și publicului larg;

¹²⁸ De exemplu, o acțiune-pilot cu OCDE privind consolidarea capacității administrative în regim anticipat, TAIEX-REGIO PEER 2 PEER, Comunități de practicieni REGIO, Cadrul de competențe, pactele de integritate, programul de formare pentru experți.

¹²⁹ [Asistență comună pentru sprijinirea proiectelor în regiunile europene \(JASPERS\) \(ec.europa.eu\).](https://ec.europa.eu/jaspers/)

- va analiza și va monitoriza propunerile regiunilor ultraperiferice și ale statelor membre de care aparțin (declarația CPRUP din 2021, documentul de poziție comun din 2022) în cadrul grupului de lucru al regiunilor ultraperiferice;
  - va integra particularitățile regiunilor ultraperiferice în inițiative, propuneri legislative și programe, prin abordări adaptate și specifice locului, cu evaluări ale impactului teritorial, după caz;
  - va continua să țină seama de particularitățile acestor regiuni în revizuirea reglementărilor și a orientărilor privind ajutoarele de stat în toate sectoarele, pe baza dispozițiilor existente pentru aceste regiuni în legislația UE privind ajutoarele de stat;
  - va sprijini consolidarea capacității administrative, foile de parcurs și pactele de integritate conexe și schimbul de cunoștințe între autoritățile de management prin intermediul instrumentelor existente¹³⁰; va sprijini capacitatea de a participa la programe competitive;
  - va consolida comunicarea și dialogul cu autoritățile locale, societatea civilă, întreprinderile, publicul și tinerii, pe baza structurilor existente, inclusiv a dialogurilor cu cetățenii;
- va elabora o previziune strategică cu privire la modul în care principalele tendințe vor afecta regiunile ultraperiferice, astfel încât să adapteze politicile în consecință și să promoveze colectarea de date pentru politici bazate pe date concrete.

130

[TAIEX-REGIO PEER 2 PEER \(ec.europa.eu\)](https://ec.europa.eu) și Comunitățile de practicieni.

CONCLUZIE

Această strategie reînnoită și consolidată pentru regiunile ultraperiferice demonstrează angajamentul ferm al Comisiei față de dezvoltarea și prosperitatea lor. Aceasta este o obligație instituțională, astfel cum se prevede la articolul 349 din TFUE, un imperativ politic, având în vedere cei 5 milioane de cetățeni europeni care locuiesc în aceste regiuni, o necesitate economică, datorită potențialului neexploatat în aceste regiuni, nu în ultimul rând pentru economia verde și o investiție geostrategică, care să consolideze rolul acestor regiuni ca puncte de acces al Uniunii Europene către restul lumii.

Punând oamenii în centrul acestei strategii și al acțiunilor viitoare, strategia are în vedere asigurarea faptului că toți cetățenii UE au acces la educație, formare, locuințe, asistență medicală și condiții de viață de bază, indiferent de locul unde s-au născut sau în care locuiesc. UE vizează să ofere tinerilor oportunități pentru a-și valorifica potențialul.

În acest spirit, comunicarea stabilește prioritățile pentru ca acțiunea UE să sprijine redresarea și creșterea durabilă în regiunile sale cele mai îndepărtate, deblocând potențialul lor de creștere, contribuind la reducerea diferențelor la nivelul calității vieții dintre aceste regiuni și restul Uniunii.

Deși un astfel de efort necesită un angajament ferm la nivelul UE, acesta impune, în primul rând, ca fiecare regiune să își dezvolte propria viziune privind redresarea și creșterea. În pofida asemănarilor, regiunile ultraperiferice ale UE sunt eterogene, iar viziunile lor de dezvoltare trebuie adaptate, concepute în strânsă cooperare cu statele membre, în conformitate cu prioritățile europene, aplicând principiul parteneriatului și consultând toate sectoarele societății din aceste teritorii. Redresarea durabilă necesită, de asemenea, stabilirea priorităților atât la nivel național, cât și la nivel regional, voință politică, reforme și capacitate administrativă.

Comisia se angajează să consolideze dialogul și să promoveze sprijinul individualizat în acest scop. Comisia va continua să lucreze în strânsă colaborare cu regiunile ultraperiferice și cu statele membre de care aparțin, precum și cu alte instituții, în special Parlamentul European și Consiliul, în ceea ce privește reflectarea particularităților acestor regiuni în toate politicile relevante ale UE. Comisia își va intensifica eforturile pentru a ajuta aceste regiuni să își valorifice atuurile, să beneficieze de oportunitățile fără precedent oferite de politicile UE, de piața unică, precum și de sprijinul financiar pentru a investi în viitorul lor.